

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718201358
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6718201358.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu U. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. R. XXXX/XX, XXX XX K. - U., zastúpený advokátom JUDr. Ľubomírom Ivanom so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, proti žalovaným 1/ L. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. X XXX, XXX XX B., 2/ W. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. X XXX, XXX XX B., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Janou Valachovou, so sídlom M. Rázusa 49, 984 01 Lučenec, v konaní o určenie vlastníckeho práva o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/5/2018 - 78 zo dňa 13. 11. 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobu žalobcu o určenie vlastníckeho práva súd prvej inštancie zamietol (prvý výrok) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy konania vo výške 100 % v lehote do 3 (troch) dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške náhrady trov konania (druhý výrok).

1.1 Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 16. 03. 2018 domáhal určenia vlastníckeho práva k parc. č. C KN XXXXX/XX vyznačená ako trvalý trávny porast o výmere XXX m² zapísanej na LV č. XXXX pre katastrálne územie (ďalej aj „k. ú.“) B.. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že v súčasnosti sú ako vlastníci spornej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností evidovaní žalovaní 1/ a 2/. Právnym podkladom na zápis ich vlastníckeho práva bola notárska zápisnica sp. zn. N 9/2015, Nz 1911/2015 zo dňa 22. 01. 2015 o vydržaní, spísaná notárkou JUDr. U. X., ktorej súčasťou bolo vyhlásenie predtým evidovaného vlastníka - žalobcu, že nemá námietky voči osvedčeniu vydržania vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti v prospech žalovaných 1/ a 2/. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca namietal, že pri podpise predmetného vyhlásenia bol uvedený do omylu a podpísal ho bez toho, aby sa oboznámil s jeho obsahom. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že u žalobcu je daný naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva a skúmal, či je jeho žaloba dôvodná. Z predloženej evidencie z pozemkovej knihy - vložka č. XXX k. ú. B. mal súd prvej inštancie za preukázané, že sporná parcela bola v minulosti súčasťou nehnuteľnosti evidovanej pod parcelným číslom XXXXX - lúka „F.“ o výmere X ha, XX árov, XX m² vo vlastníctve U. U. (starej matky žalobcu z matkinej strany) v podieloch X/XX a X/XX, pričom ešte v minulosti došlo k reálnej delbe predmetnej parcely medzi evidovanými spoluvlastníkmi. Žalobca nadobudol vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti na základe notárskej zápisnice o vydržaní sp. zn. N 372/2014, Nz 30377/2014 zo dňa 18. 08. 2014 spísanej notárkou JUDr. R. U. so sídlom vo Zvolene, pričom uviedol, že mu jeho matka zabezpečila súhlasné podpisy od ostatných súrodencov (dotknutých vlastníkov predmetnej nehnuteľnosti) a povedala, že mu túto nehnuteľnosť „dáva“ po svojich rodičoch.

1.2 Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca nepreukázal žiadny platný titul nadobudnutia vlastníctva k spornej nehnuteľnosti. Vyslovil názor, že titulom dedenia mohla predmetnú nehnuteľnosť nadobudnúť matka žalobcu nie však žalobca, pričom ak sa rozhodla, že „dáva“ túto nehnuteľnosť svojmu synovi, bolo

potrebné, keďže sa jedná o nakladanie s nehnuteľnosťou, uzavrieť zmluvu o prevode nehnuteľnosti v písomnej forme (zrejme darovacej zmluvy). V opačnom prípade je takýto právny úkon neplatný. Pokiaľ sa žalobca domáhal toho, že predmetnú nehnuteľnosť nadobudol vydržaním a dožadoval sa započítania aj doby vydržania svojich právnych predchodcov, súd prvej inštancie mal za to, že žalobca sa nemohol oprávnené držby chopiť, keďže neexistoval žiaden nadobúdací titul jeho vlastníckeho práva.

1.3 Nakoľko žalobca podľa súdu prvej inštancie nepreukázal žiaden platný titul nadobudnutia vlastníctva, žalobu o určenie vlastníckeho práva ako nedôvodnú zamietol. S poukazom na to považoval súd prvej inštancie dokazovanie výsluchom svedkov, ktorí sa mali vyjadriť k okolnostiam užívania nehnuteľnosti a k okolnostiam predaja nehnuteľnosti starou matkou žalobcu žalovaným 1/ a 2/ za nedôvodné a dôkazné návrhy strán sporu zamietol. Súd prvej inštancie uviedol, že nevykonal ani dokazovanie ohľadne tvrdení žalobcu o neplatnosti nadobudnutia vlastníckeho práva žalovanými 1/ a 2/, pretože predmetom konania bolo posúdenie, či je žalobca vlastníkom spornej nehnuteľnosti.

1.4 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) a priznal žalovaným 1/ a 2/ ako úspešnej strane v spore plnú náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) C. s. p., t. j. z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalobca považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný, pretože v ňom súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil, na základe čoho dospel k svojmu rozhodnutiu, a to najmä vo vzťahu k posúdeniu otázky, či žalovaní 1/ a 2/ spornú nehnuteľnosť užívali. Rozsudok súdu prvej inštancie podľa žalobcu vo veľkej miere len opisuje skutkový stav a reprodukuje argumenty strán sporu. Uvádza, že súd prvej inštancie sa v predmetnom rozsudku vôbec nezaoberal vecou samou, t. j. ako došlo k zápisu vlastníctva žalovaných 1/ a 2/ k predmetnému pozemku. Rozsudok súdu prvej inštancie je podľa neho prekvapivý, nakoľko žiadna zo sporových strán nespochybňovala, že posledným riadnym vlastníkom pozemku pred žalovanými 1/ a 2/ bol žalobca. Súd prvej inštancie porušil zásadu kontradiktórnosti konania tým, že rozhodoval o nespornej skutočnosti, ktorá ani nebola predmetom konania. Žalobca dáva do pozornosti, že neboli splnené podmienky vecnej legitímácie k tomu, aby sa súd prvej inštancie mohol zaoberať otázkou nadobudnutia pozemku žalobcom, nakoľko sporovými stranami nie sú všetci dedičia po jeho nebohej starej mame. Rovnako ani žalovaní 1/ a 2/ nemajú naliehavý právny záujem potrebný na to, aby sa mohli domáhať určenia, že žalobca nie je vlastníkom predmetného pozemku a teda ani k tomu, aby sa touto otázkou súd prvej inštancie prejudiciálne zaoberal. Vyjadrenia žalovaných 1/ a 2/ pred súdom prvej inštancie sú vo výraznom rozpore oproti zneniu notárskej zápisnice. Žalobca má za to, že žalovaní 1/ a 2/ nespĺnili hmotnoprávne predpoklady platného vydržania a to najmä kategóriu objektívnej dobromyseľnosti, tak ako ju opakovane ustálila rozhodovacia prax súdov, pričom do pozornosti dal rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 361/2012 zo dňa 27. 01. 2015.

2.2 S poukazom na vyššie uvedené žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že podanej žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovaných 1/ a 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že odvolanie žalobcu považujú za tendenčné. Majú za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci podrobné a rozsiahle dokazovanie a vec správne právne aj skutkovo posúdil. Žalovaní 1/ a 2/ sa domnievajú, že žalobca napriek tomu, že disponuje procesnou subjektivitou nekoná samostatne, nakoľko zastupovanie žalobcu advokátkou JUDr. I. malo byť ukončené matkou žalobcu z jeho poverenia, avšak bez preukázania plnomocenstva, resp. inej listiny osvedčujúcej právny úkon zastupovania žalobcu jeho matkou. Vzhľadom na uvedené navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcu zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

4. Krajský súd ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 C. s. p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p., dospel k

názoru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) C. s. p. zrušiť z nasledovných dôvodov:

5. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu v podanom odvolaní, v ktorom namietal porušenie práva na spravodlivý súdny proces súdom prvej inštancie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie neodpovedá na všetky relevantné otázky potrebné pre správne posúdenie veci. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu. Tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, prijaté v zrejmom omyle, ale udržateľné. Pod porušením práva na spravodlivý proces je potrebné rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo strán sporu vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

5.1 Podľa § 151 ods. 1 a 2 C. s. p. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

5.2 Žalobca v súlade s § 132 ods. 1 C. s. p. opísal v žalobe všetky rozhodujúce skutočnosti potrebné na to, aby súd, aj protistrana správne pochopili, z akých dôvodov žalobu podáva, akému právu (porušenému žalovanými) sa má poskytnúť súdna ochrana. Žalobca popísal v žalobe históriu súčasnej parcely č. C KN XXXXX/XX trvalý trávny porast o výmere XXX m² a ponúkol aj dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaní 1/ a 2/ nespochybňovali vlastnícke právo žalobcu k parcele č. C KN XXXXX/XX v minulosti, práve naopak, žalovaní 1/ a 2/ odvodzujú svoje vlastnícke právo od notárskej zápisnice osvedčujúcej ich vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti, ku spísaniu ktorej sa vyjadroval práve žalobca ako vlastník zapísaný na LV č. XXXX katastrálne územie B.. P. tak skutkové tvrdenia žalobcu nepoprela, naopak s týmto tvrdením sa stotožnila, keď vo vyjadrení zo dňa 15. 05. 2018 uviedla, že k osvedčeniu o vydržaní vlastníckeho práva žalovanými 1/ a 2/ bolo ako dôkaz predložené vyhlásenie vlastníka nehnuteľnosti - žalobcu.

5.3 Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie nesprávne identifikoval predmet konania, keď skúmal podmienky vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti u žalobcu, nie u žalovaných 1/ a 2/. Žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti vydržaním podľa notárskej zápisnice sp. zn. N 372/2014, Nz 30377/2014 zo dňa 18. 08. 2014, na základe ktorej bol ako vlastník zapísaný do katastra nehnuteľností, čím bol preukázaný zákonný titul [záznamová listina podľa § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)], ktorý svedčil nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ku ktorej sa domáhal určenia vlastníckeho práva.

5.4 Súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. o vydržaní v historickom znení (§ 130, § 132, § 132a, § 134, § 135a, § 199) a podľa ustanovení § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 460 Občianskeho zákonníka „preveroval“ (mimo predmetu sporu, nikým nespochybňovanú skutočnosť), či sa žalobca mohol stať vlastníkom parcely č. C KN XXXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere XXX m² ku dňu 18. augusta 2014, kedy bola notárkou JUDr. R. U. spísaná notárska zápisnica č. N 372/2014, Nz 30377/2014 a nevenoval pozornosť predmetu sporu, či mohli žalovaní 1/ a 2/ nadobudnúť vlastnícke právo k spornej parcele č. C KN XXXXX/XX na základe údajov uvedených v notárskej zápisnici N 9/2015, Nz 1911/2015 zo dňa 22. 01. 2015, spísanej notárskou JUDr. U. X. so sídlom v Y.. Súd prvej inštancie tak vec nesprávne právne posúdil, keď neskúmal podmienky (predpoklady) vydržania na strane žalovaných 1/ a 2/, ale na strane žalobcu, pričom následkom tohto pochybenia nevykonával navrhované dokazovanie a nedostatočne zistil skutkový stav. Žalovaní nie sú aktívne vecne legitimovaní spochybňovať nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcom podľa notárskej zápisnice č. N 372/2014, Nz 30377/2014 zo dňa 18. 08. 2014; táto otázka by mohla byť predmetom súdneho konania len za účasti notárskou zápisnicou č. N 372/2014, Nz 30377/2014 zo dňa 18. 08. 2014 dotknutých pôvodných vlastníkov nehnuteľností.

5.5 Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie mal dôslednejšie zistiť skutkový stav a vykonať dôkazy navrhované stranami aj s poukazom na to, že právna zástupkyňa žalobcu upozornila na jeho problém

s vyjadrovaním sa a navrhla vypočítať matku žalobcu ako svedkyňu a rovnako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetné záležitosti (ohľadom nadobudnutia pozemku žalobcom a žalovanými 1/ a 2/) vybavovala matka žalobcu, čo vyplynulo z vylučku žalobcu na pojednávaní konanom sa dňa 13. 11. 2018. Súd prvej inštancie sa v rozhodnutí v dôsledku nesprávneho právneho názoru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby nezaoberal spornými skutočnosťami v konaní a to najmä okolnosťami užívania spornej nehnuteľnosti žalovanými 1/ a 2/, z ktorých by bolo možné zistiť uplynutie vydržacej doby a okolnosťami vstupu žalovaných 1/ a 2/ do držby spornej nehnuteľnosti, z ktorých by súd prvej inštancie zistil oprávnenosť držby.

5.6 Žalobca v žalobe udáva, že pôvodní pozemnoknižní spoluvlastníci pozemnoknižnej parcely č. XXXXX lúka „F.“ z pozemnoknižnej vložky č. XXX katastrálne územie B. si reálne túto nehnuteľnosť rozdelili a časť zodpovedajúcu aj spornej parcele č. C KN XXXXX/XX pripadla jeho starej mame U. I., ktorá túto časť pozemnoknižnej parcely žalovaným nepredala v roku 1978, preto tento pozemok ani nebol predmetom osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva žalovanými 1/ a 2/ v roku 2006 pod sp. zn. N 31/2006, Nz 2071/2006. V notárskej zápisnici č. N 372/2014, Nz 30377/2014 osvedčujúcej vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva k parcele č. C KN XXXXX/XX žalobcom sa uvádza geometrický plán č. XXXXXXXX-XXX/XXXX vyhotoviteľa T., spol. s r. o. K. na vytvorenie parciel KN-C č. XXXXX/XX a KN-C č. XXXXX/XX už z parciel registra „C“ vedených na LV č. XXXX katastrálne územie B. v podielovom spoluvlastníctve viacerých osôb, aj matky žalobcu R. X., ktorá, ak by súd akceptoval návrh žalobcu na jej výsluch, mohla ozrejmiť, z akého dôvodu sa geometrickým plánom vytvárali nové parcely č. C KN XXXXX/XX a C KN XXXXX/XX a prečo práve v hraniciach a konfigurácii nadväzujúcej na parcelu č. C KN 13732/42 vo vlastníctve žalovaných 1/ a 2/, čím by sa mohla potvrdiť alebo vyvrátiť obrana žalovaných, že od U.C. odkúpili aj časť pozemnoknižnej parcely č. XXXXX zodpovedajúcej novovytvorenej parcele č. C KN XXXXX/XX katastrálne územie B., ale ku dňu spisania notárskej zápisnice č. N 31/2006, Nz 2071/2006 sa táto časť pozemku usporiadať nemohla pre neochotu pôvodných podielových spoluvlastníkov. Žalovaní 1/ a 2/ ale nedostatočne vysvetlili a bez poznania obsahu notárskej zápisnice č. N 31/2006, Nz 2071/2006 sa ani ich výpoveď overiť nedá, prečo v časti odkúpenej pozemnoknižnej parcely č. XXXXX katastrálne územie B. osvedčenie vyhlásenia o vydržaní spísané byť mohlo a ku zvyšnej nie.

5.7 Nakoľko uvedené nedostatky nemožno napraviť v odvolacom konaní a vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a c) C. s. p. a v zmysle § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Pokiaľ však žalobca odkazuje na ustálenú rozhodovaciu prax súdov (ako napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. januára 2015 sp. zn. 4 Cdo 361/2012) týkajúcu sa nepreukázania dobromyseľnosti pri vydržaní nehnuteľnosti v prípade, že zmluva o prevode nehnuteľnosti nebola v zmysle zákona vyhotovená v písomnej forme resp. nebola registrovaná štátnym notárstvom, odvolací súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14. 11. 2018, v ktorom tento dospel k záveru, že: „pri poskytovaní súdnej ochrany v súvislosti s nadobúdaním vlastníckeho práva vydržaním treba za podstatu a zmysel základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd považovať taký výklad ustanovenia § 134 Občianskeho zákonníka, ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. A contrario, výklad, ktorý túto možnosť vylučuje, resp. ju obmedzuje podstatným spôsobom, nemôže byť považovaný za ústavne konformný. Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nespĺnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.“ Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí uviedol aj to, že rozhodnutiami sp. zn. 4 Cdo 283/2009 (R 73/2015), 4 Cdo 361/2012 (R 74/2015) a i. došlo „k pomerne radikálnej zmene judikatúry pri posudzovaní otázky nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním, a to v porovnaní so skoršou judikatúrou,“ pričom „za ústavne konformný treba považovať skorší výklad, ktorého podstata vyplýva z veci sp. zn. 3 Cdo 117/94.“ Posudzovanie dobromyseľnosti držby len s ohľadom

na splnenie podmienok stanovených zákonom (písomná forma zmluvy resp. registrovanie štátnym notárstvom) tak v značnom rozsahu vylučuje možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku vydržaním a nerešpektuje zmysel zákonného inštitútu vydržania.

7. V súlade s § 391 ods. 3 C. s. p. odvolací súd uvádza, že z dôkazov navrhnutými stranami sporu bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní zistiť predovšetkým okolnosti týkajúce sa splnenia predpokladov vydržania vlastníckeho práva žalovanými 1/ a 2/ v zmysle zákonnej úpravy a to oprávnenosť držby a dĺžku vydržacej doby vo vzťahu k parc. č. N. XXXXX/XX, k. ú. B.. Preto bude potrebné doplniť dokazovanie v smere zisťovania okolností užívania nehnuteľnosti (kto užíval spornú nehnuteľnosť, resp. kedy ju žalovaní 1/ a 2/ začali užívať a na základe akej skutočnosti), a to najmä vypočítať matku žalobcu p. R. X., ktorá podľa vyjadrenia žalobcu „celú záležitosť vybavovala“ a p. L. F., ktorý bol ako svedok pri podpise kúpnej zmluvy medzi žalovanými 1/ a 2/ a starou matkou žalobcu. Z výpovede svedkyne R. X. bude potrebné najmä zistiť, za akým účelom sa spísalo osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva žalobcom k parc. č. C KN XXXXX/XX, či je pravda, ako tvrdia žalovaní 1/ a 2/, že ich oslovila matka žalobcu za účelom „dať si do poriadku nevysporiadanú nehnuteľnosť“, o ktorej vedela, že ju odkúpili od starej matky žalobcu. Súd prvej inštancie sa bude zaoberať aj tým, prečo existujú dve listiny o kúpe nehnuteľností zo dňa 15. 05. 1979, (ktoré vykazujú podstatné odlišnosti v písme a najmä v označení účastníkov „Dohody“: pôvodný - nový majiteľ, predávajúci - kupujúci) a svedok L. F. ozrejmi aj to, prečo vo svojom čestnom prehlásení zo dňa 10. 05. 2018 uviedol dátum predaja nehnuteľností žalovaným 1/ a 2/ dňa 18. 05. 1979, keď „Dohoda“ mala byť spísaná dňa 15. 05. 1979. Súd prvej inštancie si pre dôkladné zistenie skutkového stavu zabezpečí aj notársku zápisnicu sp. zn. N 31/2006, Nz 2071/2006, ktorej zadováženie súdom za účelom vykonania dôkazu navrhol žalobca už v žalobe. Ďalej sa súd prvej inštancie vysporiada s otázkou, kadiaľ žalobca (a jeho právni predchodcovia) prechádzali na parcelu č. C KN XXXXX/X vyznačenú ako trvalý trávny porast o výmere XXXX m² pre k. ú. B., teraz vo výlučnom vlastníctve žalobcu, na ktorej sa nachádza rekreačná chata a aj s tým, či nebola sporná parcela č. C KN XXXXX/XX vytvorená geometrickým plánom pre účely zriadenia vchodu pre žalovaných 1/ a 2/ na ich parcele č. C KN XXXXX/XX, nakoľko umiestnenie spornej parcely sa javí ako vytvorená prístupová cesta k nehnuteľnostiam žalovaných 1/ a 2/ (k parc. č. C KN XXXXX/XX vyznačená ako trvalý trávny porast o výmere XXX m² a k parc. č. C KN XXXXX/ XX vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m² na LV č. XXXX, k. ú. B.). Nakoniec súd prvej inštancie vezme do úvahy všetky preukázané predpoklady vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vyplývajúce zo zákonnej úpravy a posúdi či mohli žalovaní 1/ a 2/ vydržať predmetnú nehnuteľnosť s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14. 11. 2018.

8. Nakoľko od pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 379 písm. a) C. s. p. zrušil aj tretí výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. O trovách konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 C. s. p. v novom rozhodnutí.

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).